

MIELENOSOITUKSESTA MUROMTSEVIN KUOLEMAN JOHDOSTA

(HAVAINTOJA)

„Tämä Duuma”, kirjoittaa kadettilainen „Retsh” mustasotnialaisen Duuman neljännen istuntokauden ensimmäisen istunnon johdosta, „on tänään lopullisesti ja peruuttamattomasti katkaissut yhteytensä kansan mielialoihin ja kansallistietoisuuteen”. Tämä on sanottu tietenkin sen johdosta, että mustasotnialaiset ja lokakuulaiset kieltäytyivät kunnioittamasta I Duuman puheenjohtajan Muromtsevin muistoa.

Selvemmin kuin yllä olevassa lauseessa lienee vaikea ilmaista koko sitä vilpillisyyttä, joka sisältyy liberaaliemme kannanottoon vapaustaistelun suhteen yleensä ja muun muassa Muromtsevin kuoleman johdosta järjestetyn mielenosoituksen suhteen.

On epäilemätöntä, että mielenosoitus Muromtsevin kuoleman johdosta tsaarihallitusta vastaan, itsevaltiutta vastaan, mustasotnialaista Duumaa vastaan oli tarpeellinen, että mielenosoitus pidettiin, että siihen osallistui mitä erilaisimpia ja mitä laajimpia väestökerroksia, mitä erilaisimpia puolueita sosialidemokratiasta kadetteihin saakka, „progressistit” ja puolalaiset lokakuulaiset (puolalainen koolo⁹⁹) mukaan luettuna. Ja yhtä epäilemätöntä on sekin, että kadettien tästä mielenosoituksesta antama arvio osoittaa sadannen ja tuhannennen kerran, kuinka vieraita kadetit ovat demokratialle, kuinka *tuhoisaa* demokratian asialle Venäjällä on se, että meidän kadetit hoitavat tätä asiaa tai että heillä on vaikkapa johtavaa osuutta siinä.

Kaikki demokraatit ja kaikki liberaalit osallistuivat ja heidän pitikin osallistua mielenosoitukseen Muromtsevin kuoleman johdosta, sillä mustan Duuman valtakomennon

pimennossa tällainen mielenosoitus antoi mahdollisuuden esittää julkisesti ja verrattain laajasti *vastalauseen* itsevaltiutta vastaan. Tsaarin itsevaltiutus on vastustanut vimmatusti edustuslaitosten käytäntöönottamista Venäjällä. Itsevaltiutus värenteli ja vääristeli ensimmäisen parlamentin koollekutsumista Venäjällä, kun proletariaatti ja vallankumouksellinen talonpoikaisto olivat joukkotaistelulla tehneet tuon koollekutsumisen pakolla välttämättömäksi. Itsevaltiutus teki pilkkaa demokratiasta, kansasta, *mikäli* kansan ääni, demokratian ääni kajahti I Duumassa. Itsevaltiutus vainoaa nyt noiden I Duumassa heikosti ilmaistujen demokratian vaatimusten muistoakin (noiden vaatimusten ilmaiseminen oli I Duuman aikana ja sen puhujakorokkeelta paljon heikompaa, puutteellisempaa, suppeampaa ja vähemmän elämään liittyvää kuin syksyllä 1905 niiltä puhujakorokkeilta, jotka julkisen joukkotaistelun aalto oli luonut itselleen).

Juuri sen vuoksi demokraatit ja liberaalit saattoivat päästä ja heidän piti päästä yksimielisyyteen vastalausemielenosoituksesta itsevaltiutta vastaan jokaisesta sellaisesta syystä, joka muistutti joukoille vallankumouksesta. Mutta ollessaan yhtä mieltä yhteisestä mielenosoituksesta he *eivät voineet* jättää ilmaisematta *omaa* suhdettaan myös demokratian tehtävien arviointiin yleensä ja erikoisestikin I Duuman historiaan. Ja heti ensimmäinen tällaisen arvioinnin yritys osoitti porvarillisen liberalismimme sietämättömän viheliäisyyden, poliittisen voimattomuuden ja poliittisen heikkomielisyyden.

Ajatelkaahan: musta Duuma on „tänään”, lokakuun 15 p:nä 1910, „lopullisesti ja peruuttamattomasti katkaissut yhteytensä” kansaan! Tähän saakka se siis ei ole ollut eristettynä siitä peruuttamattomasti. Osallistuminen kunnioituksen osoittamiseen Muromtsevin muistolle siis poisti, olisi voinut poistaa niiden tai näiden vastavallankumouksellistemme „eristyneisyyden” „kansan mielialoista”, toisin sanoen eristyneisyyden demokratiasta. Ymmärtäkähän toki, herrat, jotka vaaditte itsellenne demokraattien ylevää nimeä, että te itse enemmän kuin kukaan muu alennatte mielenosoituksen merkitystä, mataloitatte sitä asettaessanne kysymyksen tuolla tavalla. „Vaikka III Duumasta annetaan kaikkein alhaisin moraalipoliittinen arvio”, kirjoittaa „Retsh”, „niin sittenkin tuntui mahdottomalta ajatella, että

se saattaisi torjua luotaan tuon alkeellisen velvollisuuden — kunnioittaa puhujalavalta sen henkilön nimeä, joka niin arvokkaasti ja loistavasti avasi sen (!!) ja pyhitti”. Löysivätpä mitä sanoa: Muromtsev avasi ja pyhitti „sen”, III Duuman! Kadetit ovat tällä tavoin vahingossa sanoneet sen katkeran totuuden, että Venäjän liberaalien ja Venäjän porvariston petturuus vallankumouksellista taistelua ja vuoden 1905 loppuvaiheen kapinaa kohtaan „avasi ja pyhitti” vastavallankumouksen aikakauden yleensä ja erikoisestikin III Duuman aikakauden. „Luultiin”, kirjoittaa „Retsh”, „ettei pieni poliittisten skandalistien ryhmä kykenisi tukahduttamaan säädyllisyyden ja tahdikkuuden ääntä Duuman enemmistössä”. Vai niin! kysymys on ollut ja on „säädyllisyydestä ja tahdikkuudesta” eikä vastalauseesta itsevaltiutta vastaan. Kysymystä ei ole asetettu siten, että demokraatit „eristyvät” vastavallankumouksesta, vaan siten, että liberaalit *yhdistyvät* vastavallankumoukseen. Liberaalit asettuvat vastavallankumouksen maaperälle ja kehottavat sen edustajia, lokakuulaisia, osallistumaan Muromtsevin muiston kunnioittamiseen, muttei vastalauseeseen merkiksi itsevaltiutta vastaan, vaan „säädyllisyyden ja tahdikkuuden” noudattamisen vuoksi. Muromtsev „avasi ja pyhitti” (johan pitää olla ruokottomia sanoja!) ensimmäisen, tsaarin koollekutsuman, muka-parlamentin; te, herrat lokakuulaiset, istutte kolmannessa tsaarin koollekutsumassa muka-parlamentissa, — eiköhän ole „säädytöntä ja tahditonta” kieltäytyä täyttämästä „alkeellista velvollisuutta”. Kuinka erinomaisesti tämä aivan pieni esimerkki, tämä pelkkä kadettilaisen virallisen äänenkannattajan päätelmä heijastaakaan liberalismimme koko aatteellista ja poliittista mädännäisyyttä. Sen linjana on itsevaltiuden, mustasotnialaisten tilanherrojen ja heidän liittolaistensa, lokakuulaisten, *suostuttelemisen* eikä joukkojen *demokraattisen* tietoisuuden kehittäminen. Siksipä sen kohtalona — tuollaisen porvarillisen liberalismin kiertämättömänä ja torjumattomana kohtalona jokaisessa porvarillis-demokraattisessa vallankumouksessa — on pysyä ikuisesti monarkian ja feodaalien orjana, saada ikuisesti niiltä potkuja.

Jos kadettilaiset edustajat edes hiukan ymmärtäisivät demokratian tehtäviä, eivät he kolmannessakaan Duumassa huolehtisi siitä, että *lokakuulaiset* täyttäisivät „alkeellisen velvollisuuden”, vaan he huolehtisivat mielenosoituksesta

kansan edessä. Sitä varten ei olisi tarvinnut jättää pyyntöä puheenjohtajalle (tuollaisen pyynnön lukeminen riippuu evästyksen 120. pykälän mukaan puheenjohtajan harkinnasta), vaan olisi pitänyt tavalla tai toisella saada kysymys käsiteltäväksi.

Jos kadettikirjailijat edes hiukan ymmärtäisivät demokratian tehtäviä, eivät he moittisi lokakuulaisia tahdittomuudesta, vaan selittäisivät, että III Duuman menettely juuri korostaakin sitä, mikä merkitys on mielenosoituksella Muromtsevin kuoleman johdosta, juuri nostaakin kysymyksen „säädyllyisyyttä ja tahdikkuutta” koskevan *filisterimäis*-pikkuporvarillisen jaarittelun tasolta nykyisen valtakomennon ja eri puolueiden osuuden *poliittisen* arvioinnin tasolle.

Mutta mielenosoitus Muromtsevin kuoleman johdosta ei voinut olla herättämättä myös toista kysymystä, nimittäin kysymystä I Duuman historiallisesta merkityksestä. Sanomattakin on selvää, että kadetit, joilla siinä oli enemmistö ja jotka siihen aikaan hurmaantuneina toivoivat kadettiministeristöä, „rauhallista” siirtymistä vapauteen ja hegemoniansa vankistumista demokraattisissa piireissä, ylistävät Muromtsevia „kansallissankariksi”. Hra Zhilkinin edustamat trudovikit ovat luisuneet niin alas, että yhtyvät tuohon liberaaliseen kuoroon ja suorastaan juhlivat Muromtsevia vasemmistopuolueiden poliittisena „kasvattajana”.

Tällä kadettien ja trudovikkien antamalla I Duuman arviolla on se tärkeä merkitys, että se osoittaa Venäjän „yhteiskuntapiirien” poliittisen tietoisuuden äärimmäisen alhaisen tason. „Yhteiskuntapiireillä”, jotka ihailivat kadeteilla I Duumassa ollutta poliittista osuutta, ei ole syytä olla tyytymättömiä Stolypiniin ja III Duumaan: niillä on juuri sellainen hallitus, jollaisen ne ansaitsevat. Liberaalien hegemonia Venäjän vapausliikkeessä merkitsee ehdottomasti tämän liikkeen heikkoutta ja villien tilanomistajien herruuden lopettamisen mahdottomuutta. Vain se, että proletariaatti on syrjäyttänyt liberaalit ja asettunut hegemoniksi, *on tuottanut* voittoja vallankumoukselle ja *pysyy* tuottamaan niitä vieläkin.

I Duuman kausi oli sellaista aikaa, jolloin joulukuussa voitettu proletariaatti kokosi voimia uutta rynnistystä varten. Vallankumouksellinen lakkoilu, joka oli joulukuun

jälkeen heikentynyt, nosti taas voimallisesti päätään; työläisiä seurasivat talonpojat (kihlakuntia, joissa keväällä 1906 ilmeni talonpoikaislevottomuuksia, oli Euroopan-Venäjällä 46%); sotaväen „mellakat” voimistuivat. Liberaalisen porvariston edessä oli vaihtoehto: joko oli autettava joukkojen uutta *vallankumouksellista* rynnistystä, ja silloin oli voitto tsarismista mahdollinen,—tahi oli käännettävä selkä vallankumoukselle ja helpotettava siten tsarismiin voittoa. Joukkotaistelun uusi nousu, porvariston uudet horjumiset, tsarismiin epärointi ja odotteluasenne — sellainen oli I Duuman kauden *olemus*, sellainen oli Venäjän historian tuon kauden *luokkaperusta*.

Kadetit I Duuman johtavana puolueena ja Muromtsev eräänä tämän puolueen päämiehenä osoittivat, etteivät he lainkaan ymmärrä poliittista tilannetta, ja suorittivat demokratiaa kohtaan uuden petoksen. He käänsivät selkänsä vallankumoukselle, tuomitsivat joukkotaistelun, asettivat sille kaikenlaisia esteitä ja koettivat käyttää tsarismiin epärointiä hyväkseen pelottelemalla sitä vallankumouksella ja vaatien sopimuksentekoa (= kadettilaista ministeristöä) vallankumouksen *nimiin*. Ymmärrettävää on, että tuollainen taktiikka oli demokratian suhteen *petturuutta*, ja tsarismiin suhteen se oli voimatonta mukamas „perustuslaillista” rehentelyä. Ymmärrettävää on, että tsarismi vain voitti aikaa voimiensa keskittämiseen, kun se piti neuvottelu-„*peliiä*” kadettien kanssa ja *valmisteli* Duuman hajottamista ja valtiokaappausta. Proletariaatti ja osa talonpoikaistosta nousi uuteen taisteluun keväällä 1906,—niiden syynä tai niiden onnettomuutena oli se, etteivät ne taistelleet kyllin päättäväisesti eivätkä kyllin suurilukuisina. Liberaalit hurmaantuivat keväällä 1906 perustuslakileikkiin ja neuvotteluihin Trepovin kanssa, he moittivat ja häiritsivät niitä, jotka yksin saattoivat *nujertaa* Trepovit.

Porvariston farisealaiset pitävät sanonnasta: *de mortuis aut bene aut nihil* (vainajista on puhuttava hyvää tai vaiettava). Proletariaatti tarvitsee *totuutta* sekä elävistä että kuolleista poliittisista toimihenkilöistä, sillä ne, jotka todella ansaitsevat poliittisen toimihenkilön nimen, eivät kuole politiikalta silloin, kun koittaa heidän fyysillinen kuolemansa. Ehdollisen valheen puhuminen Muromtsevista merkitsee proletariaatin ja demokratian asian vahingoittamista, joukkojen tietoisuuden turmelemista. Katkeran

totuuden puhuminen kadeteista ja niistä, jotka ovat antaneet kadettien johdattaa (ja taluttaa) itseään, merkitsee sen kurnioittamista, mikä Venäjän ensimmäisessä vallankumouksessa oli *suurta*, merkitsee myötävaikuttamista toisen vallankumouksen menestykseen.

„Sotsial-Demokrat” № 18,
marraskuun 16 (29) pnä 1910
Allekirjoitus: N. L e n i n

Julkaistaan „Sotsial-Demokrat” lehdessä
tekstin mukaan
